

TERRA

Anul II § Supliment

SPEOMOND

TERRA XXI

Str. Academiei nr.27, et. II, ap 5,
Cod Poștal 70108, sector 1, București, ROMÂNIA
Tel: 0040-1-312.66.39 Fax: 0040-1-312.42.63

REVISTĂ EDITATĂ DE (MAGAZINE PUBLISHED BY)

TINERETUL ECOLOGIST DIN ROMÂNIA (T.E.R.)

ȘI

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SPEOLOGIE

ISSN 1223 - 7183

SPONSORI (SPONSORS)

NATIONAL ENDOWMENT FOR DEMOCRACY

EDITOR (EDITOR)

Călin GEORGESCU

COLEGIUL REDACȚIONAL (EDITORIAL BOARD)

Dan HAZAPARU, Bogdan PARANICI,
Monica PĂLĂŞEANU,
Eduard PETRESCU, Cerasela M. STANCU

TEHNOREDACTARE (LAYOUT)

Andrei POSMOȘANU
Monica PĂLĂŞEANU

TIPARUL EXECUTAT LA (PRINTED BY)

METROPOL

 Supliment realizat pe hârtie reciclată
(Issue printed on recycled paper)

© 1996 T.E.R., București, România

Orice reproducere, integrală sau parțială, efectuată cu orice mijloace, fără acordul T.E.R. este sancționată de lege.

Opiniile exprimate de autorii materialelor publicate nu reprezintă în mod necesar și punctul de vedere al publicației TERRA XXI și al editorului, care nu își asumă responsabilitatea pentru ele.

Nu se primesc spre publicare decât materialele dactilografiate în sistem editorial (31 rînduri/pagină, 66 semne/rînd) și graficele executate cu tuș. Fotografiile color sau alb-negru trebuie să fie contrast și să aibă dimensiunile minime de 6x9 cm. Materialele (inclusiv cele nepublicate) nu se înapoiază.

SUMAR

INSTANȚĂ CIVICĂ

Călin Georgescu 3

SPEOLOGIA ROMÂNEASCĂ: TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR

Marcian Bleahu 4

SCUFUNDĂRI ÎN PEȘTERILE BERMUDEI

Cristian Lascu 8

STAGIUL NAȚIONAL DE INITIATORI - DOUBS '95

Dragoș Petrescu 10

PRIMA COMPETIȚIE MONDIALĂ DE SPEOLOGIE

Răzvan Petrescu 14

GAURA CU VÎNT

József Zih 18

PEȘTERA AVEN DIN DEALUL POBRAZ

M. Vremir, Z. I. Kovacs 20

PEȘTERA CU CRISTALE DIN DEALUL MIHAI

M. Vremir, Z. I. Kovacs 21

PETIT TIBI

Zsuzsanna Kopacz, Tibor Lazar 25

LĂCȘOR '74

Horia Mitrofan 27

AVENELE DIN PIATRA REA

Dumitru Iștvan, Iosif Rist 30

IARNA SPEOLOGILOR ÎN PODIȘUL SOMEȘAN

Dumitru Iștvan 33

DE CE O FEDERAȚIE ROMÂNĂ DE SPEOLOGIE?

Viorel Traian Lascu 34

MEMORANDUM (III)

DREPTUL LA REPLICA

Adrian Vlăduleasa, Dragoș Mihai 36

ROMSILVA

Ioan Seceleanu, Ovidiu Badea 37

I.C.A.S.

Coperțile I și IV: Alexandru Szuhai

Iarna speologilor în Podisul Someșan

Dumitru IȘTVAN • Speo-Montana Baia Sprie

Emiez de iarnă și chiar dacă pentru intervale scurte de timp, afirmația pare perimată (zăpadă mai mică de 5 cm, în pojghițe și pe versanți umbriți, iar temperatura oscilează între sfîrșit de toamnă și început de martie), din cind în cind gerul ne aduce la realitate: e totuși ianuarie.

Tradiții ancestrale de sorginte „speo” prefigurează pentru acest sezon, două direcții majore de activitate. Pentru cei pe care natura i-a fericit cu peșteri mari, e momentul turelor de cartare și de explorare în extindere, căci înăuntru e cald și bine, debitele apelor sunt mici, iar viiturile excluse.

Și aşa cum gospodarul își făcea pe vremuri sanie (acum probabil că în pușculițe voluminoase, își adună banii de... tractor), speologii caută vara, doar-doar norocul le va suride ca să aibă ceva de lucru, la căldurică, și acum, iarna. Dar în economia de piață, concurența e mare, căci cererea (de peșteri) depășește cu mult oferta naturii, aşa că din ce în ce mai mulți speologi rămân cu buza umflată (de ger), obligați să se ocupe și acum de explorări de suprafață.

Căci cu toate condițiile neprielnice, acum e vremea potrivită de a ne băga nasul prin cîmpurile de doline pentru a face o selecție a celor care ar merita să li se acorde o atenție mai mare. Cele cu circulație de aer „fumează” la temperaturi mai joase de -12, -15°, iar cind e mai cald, nu păstrează totuși zăpadă pe fund. În plus, mărăcinișul și ghimpăraiul ce le obturează inevitabil, devin semitransparente, radarul ochiului hămesit al speologului puțind să identifice intrări, cu un efort mult mai mic decât vara, cind totul e verde. Iar ghimpii, care vara sunt elastici și agresivi, acum devin casanți și cedează ușor în tesătura salopetelor, fără a mai periclită integritatea epidermei, astfel că echipamentul de apicultor, după care ţinjeam în explorările de suprafață din vară, nu mai e necesar. Sălașurile pregătite cu grijă din timp (camere de oaspeți oficiale, case părăsite, camere ale unor băstinași – buni creștini, sau sălile unor peșteri mai mari) devin cheia logistică a operațiunilor.

Dimineața – totul e „Manhattan” – adică beton și sticlă, un motiv în plus de a prelungi siesta și a pregăti mai atent echipamentul. Se îndoapă termosurile cu lichide aburinde (de obicei ceai și resturile de vin rămase de la tradiționalele sărbători de iarnă, fierte cu zahăr și scorțișoară) și se pregătesc sandviciuri de sezon, la care unul e prohibit (căci se transformă în ceva dezagreabil, cu multă ghiață), de obicei folosindu-se untura (eventual păstrată cît mai aproape de cîrnată) și brînzeturile. Parizerul și mezeturile curente, la fel ca untul, se consumă doar la locul de bivuac. Echipamentul speo e același, în lipsa încă neinventatei salopete îmblânite, folosindu-se salopeta căptușită (cu restul hainelor).

Primusul cu benzină, un prieten care îți oferă satisfacții deosebite, atunci cind la fel ca orice eschimos care se respectă, poți să îți sorbi cafeleuța în condiții subpolare. De decolmatări am scăpat, căci orice maglavais, devine un beton de calitate, ce trebuie derocat la fel ca roca masivă.

Este de-a dreptul distractivă explorarea avenelor pe care norocul ni le aduce în cale. Carabinierele nu mai vor să se închidă, rămînind crăcăname, iar coarda frecată pe zăpadă devine băt și nu mai intră în coborîtor. Aceasta la început, căci pînă la urmă „greva” sculelor trebuie să ia forma japoaneză. La ieșire, în lipsa totală a formei fluide H_2O , o folosim pe cea pulverulentă pentru a ne curăța mîinile. În schimb treacerea de la echipamentul de explorare la cel căptușit, bate recorduri demne de „Guiness Book”.

Cei cu păcate și le ispășesc acum stînd la asigurare, singura lor dorință fiind ca fumul revigorant al focului de vreascuri, să vină și pe „uliță” lor ca să le mai dezmoaie mănușile și să le dezghețe turțurii de la nas. Iar după ce echipa de explorare revine la ger victorioasă (cu 10-15 m cartăță), urmează ritualul ofrandei spre cinstirea protectorilor nevăzuți, ce constă în untura ce se scurge fierbînd de pe bucătile de slănină afumată ținută deasupra jarului, ritual imposibil atât în blocurile din Baia Mare, ca și în zgîriile norii din Manhattan.

Și în continuare fugăreală spre gară pentru a prinde ultimul tren ce ne va duce spre vîltoarea existenței noastre cotidiene de sfîrșit de mileniu.

Dacă timpul ne permite, în gară avem de ales între a tremura pînă la venirea trenului sau a face un „Non-stop”, alegere care nu ne pune însă într-o dilemă prea mare.

Iar în tren, pe frig și întuneric, nu regretăm decât că nu ne întreabă nimeni de biletele pe care am dat bani grei. În schimb avem vreme să punem pe roate următoarea ieșire, degustînd din extractul natural de „tîță caprei” – soi al podgoriilor Podisului Someșan încă necunoscut de literatura de specialitate, probabil pentru că viile se întind conspirativ pe stîlpi, doar între poartă și grăjd sau casă.

„Lambada-Expres” – denumirea cu care alintăm personalul București-Baia Mare în care anii trecuți aveam plăcerea de a asculta la 2-3 casetofoane, renomita melodie ce ne aducea aminte de Copacabana, tot timpul drumului pînă acasă, ne este și el prieten de 17 ani. Am prins vremea cind avea vagon-bar, cu loc spațios tocmai bun pentru bagajele noastre. Pînă mai anul trecut am apreciat vagoanele cu etaj, căci ne aduceau aminte de Londra!, iar la etaj era mai cal. Iar acum, deși fără semivagon-bar și fără vagoane cu etaj, rememoram canicula ce încingea cutiile de metal astă-vară.

Iarnă, deși pari cenușăreasa anotimpurilor, ești totuși simpatică și după ce vei trece, ne vom gîndi la tine cu plăcere. Mai ales la vară!